

Dkt. Robert A. Peterson, Theolojia ya Luka-Matendo Kipindi cha 6, Theolojia ya Darrell Bock, Jumuiya Mpya

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu theolojia ya Luka-Matendo. Huu ni kipindi cha 6, Theolojia ya Darrell Bock, Jumuiya Mpya.

Tunaendelea na masomo yetu pamoja kuhusu theolojia ya Luka, tukishirikiana na injili ya Luka kabla, katika mihadhara ya baadaye, hatujazungumzia Matendo ya Mitume.

Tuombe. Baba, asante kwa kufungua kinywa chako kitakatifu na kunena neno lako kupitia manabii na mitume wa kale. Tunakushukuru kwa Luka na mchango wake. Angaza akili zetu, tia moyo mioyo yetu, elekeza mapenzi yetu. Ili kufanya mapenzi yako, tunaomba kupitia Yesu Kristo, Bwana na Mwokozi wetu. Amina.

Tunamalizia utangulizi wa Darrell Bock kuhusu Theolojia ya Luka-Matendo, na anazungumzia kuhusu jumuiya mpya, kanisa, na kichwa kidogo ni shinikizo dhidi ya mpango wa Mungu.

Upinzani unahitaji kujitolea kwa dhati kwa Yesu. Haiepukiki kwamba kila uamuzi kwa ajili ya Yesu, pamoja na kila uamuzi kwa ajili ya Yesu, huja upinzani. Maelezo kuhusu mgawanyiko huja mapema, Luka 2:34, 35, na maelezo ya mgawanyiko yanapatikana katika injili yote. Luka 8:14, 15, Luka 9:21-23, Luka 9:61-62, Luka 12:4-9, na 22-34. Luka 22:35-38. Kwa hivyo, ninarudia mistari hiyo: Luka 8:14-15, Luka 9:21-23, pamoja na 61-62, Luka 12:4-9, 22-34 na Luka 22:35-38.

Tayari katika sura ya 2, Simeoni anasema, Tazama mtoto huyu, Luka 2:34 anamwambia Maria, Tazama mtoto huyu, akimaanisha mtoto Yesu, ameteuliwa kwa ajili ya anguko na kuinuka kwa wengi katika Israeli. Kuanguka na kuinuka, hukumu na baraka kwa wengi katika Israeli, na kama ishara inayopingana.

Kwa hivyo, tayari katika masimulizi ya kuzaliwa tuna wazo hili kwamba Kristo ataleta mgawanyiko. Tunalipata katika injili yote katika marejeleo haya, ambayo nimeyasoma mara mbili na hiyo inatosha. Katika utabiri wa Yesu kuhusu Mwana wa Adamu kuteseka, kukataliwa na kuuawa, kuna mgawanyiko.

Wazee, makuhani wakuu, na waandishi katika 9:22 wanampinga Masihi wao, dhidi ya Mwana wa Mungu. Wanafunzi wanasita kujibu kwa ujasiri katika injili, kama mfano wa Petro unavyoonyesha. Lakini uwepo wa Roho katika Matendo ya Mitume, Roho Mtakatifu, unawafanya wawe jasiri.

Uthabiti na uaminifu ni alama za mwanafunzi. Mawaidha ya Luka kuhusu uthabiti yanafunua kipengele cha kusudi na mazingira yake. Shinikizo la mgogoro huu ndani na kuhusu jamii lilizua hitaji la Theofilo na wasomaji wengine wote kuhakikishiwa.

Mwanafunzi huyu mwenye matatizo anafaa kuwa katika harakati mpya, na yeye, pamoja na Mataifa mengine yoyote, ana haki ya kuwa hapa. Anahitaji kujua kwamba mpango na baraka za Mungu zinafanya kazi katika jumuiya hii mpya. Lakini ikiwa anafaa kuwa hapa, huyo ni Theofilo, wito wake kama mshiriki wa jumuiya mpya ni upi? Ana uhusiano gani na ahadi ya Kiyahudi, Wakristo Wayahudi, na Wayahudi? Jumuiya mpya haikuchagua kujitenga.

Ilijionyesha kama tumaini la Israeli, lakini ililazimika kuwa tofauti. Katika utofauti wake, ikawa msimamizi wa Neno la Mungu, Matendo 6:7. Sasa ina watu wa kweli wa Mungu, hazina ya ahadi zilizotolewa kwa mababu na kwa Daudi, Matendo 13:21-39.

Baadhi ya vipengele hata huibainisha kuwa tofauti. Upya wa Roho ndio chanzo cha tofauti hii na ndio chanzo cha uwezesaji ambacho Yesu anaonyesha uwepo wake, ingawa hayupo kimwili, Matendo 2:14-40, Matendo 11:15. Petro anaripoti kwa kanisa huko Yerusalemu kuhusu uzoefu wake katika nyumba ya Kornelio.

Nilipoanza kuzungumza na hawa Wayunani, anamaanisha Roho Mtakatifu aliwashukia kama vile alivyotushukia sisi mwanzoni. Mungu alitoa udhihirisho wa kimwili wa uwepo wa Roho hasa ili kumhakikishia Petro na Wakristo wengine Wayahudi kwamba Bwana alikuwa akifanya jambo jipya na la ajabu katika kuwajumuisha waumini wa Mataifa katika jumuiya hii mpya, kanisa. Kwa hivyo, jumuiya mpya inapaswa kuwa na tabia tofauti, tofauti na uchaji wa sasa wa uongozi au viwango vya sasa vya kitamaduni, Luka 6:27-36, 12:1, 14:1-14, na 22:24-27.

Kichwa kingine kidogo chini ya jumuiya mpya ni imani na utegemezi. Jukumu la msingi la kuelekezwa upya kwa Mungu tayari limeshughulikiwa chini ya picha za mwitikio. Imani hiyo ya msingi sio tu kwamba huanza kutembea na Mungu, bali pia huidumisha.

Imani ya awali inayookoa, imani endelevu katika maisha ya Kikristo. Luka 5:31-32, Luka 15:17-21, Luka 12:22-23. Luka 5:31, Yesu akawajibu, Wenye afya hawahitaji daktari, bali wale walio wagonjwa, sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi wapate toba.

Imani na toba ni pande mbili za sarafu moja. Toba inahusisha kugeuka, kugeuka kutoka dhambini, na kumgeukia Kristo kama anavyotolewa katika injili. Huo ungekuwa mfano wa imani ya awali, sura ya 12:22-32, inazungumzia imani inayoendelea, ambapo Yesu anasema, msiwe na wasiwasi, Mungu wangu, Mungu huwalisha ndege na kuwavika yungiyungi, hakika Atakutunza, kwa sababu hoja

kutoka kwa Mungu inawajali viumbe wadogo, hakika anakutunza wewe uliyeumbwa kwa mfano wa Mungu.

Ninyi ni muhimu zaidi kuliko nyasi na ndege, na Mungu atawatunza ninyi pia. Yaani, msiwe na wasiwasi, bali ishi kwa imani. Badala yake, Luka 12:31, mataifa yote ya dunia yanatafuta mambo haya.

Mstari wa 30, watu ambao hawajaokoka wanawatafuta, na baba yenu anajua mnawahitaji. 31, badala yake, tafuteni ufalme wake, na vitu hivi mtaongezewa. Yaani, wale wanaomjua Bwana wanapaswa kuishi kwa imani, wakiamini kwamba baba yao wa mbinguni, anayewajali shomoro na anayewajali yungiyungi ya porini, atawatunza watoto wake, wale ambao ni washiriki wa familia yake ya kiroho, watu wa Mungu wa Agano Jipya.

Kujitolea kabisa, kichwa kidogo kingine, wanafunzi wanapaswa kuzingatia kabisa matembezi yao na Mungu. Hakupaswi kuwa na vipaumbele vya juu zaidi. Luka 9:23, Luka 9:57-62, Luka 14:25-35.

Mtu akija kwangu naye hamchukii baba yake na mama yake, na mkewe na watoto wake na ndugu zake na dada zake, naam, hata maisha yake mwenyewe, hawezi kuwa mwanafunzi wangu. Je, Yesu anafundisha kweli chuki halisi kwa familia yake? Hebu tuchague baba na mama tu. Hapana, amri ya tano ni kuwaheshimu baba na mama yako.

Hapingani na amri kumi. Badala yake, anasema, ukilinganisha na kujitolea kwako kwangu, upendo wako na kujitolea kwako kwa hata wanafamilia wapendwa kunaonekana kuwa chuki kwa kulinganisha. Kwa maneno mengine, anahitaji kujitolea kabisa.

Kwa hivyo, Luka 14:33, yeyote kati yenu ambaye haachi vyote alivyo navyo hawezi kuwa mwanafunzi wangu. Je, anafundisha kweli kutoa kila kitu? Hapana. Kwa mara nyingine tena, ni lugha kali ya kile kinachoitwa tofauti ya mashariki; Mungu anapaswa kuwa na nafasi ya kwanza kwa kiwango ambacho kila kitu kingine tulicho nacho si kitu kwa kulinganisha.

Mkazo huu unahitaji kujitolea na kutafakari kila siku kuhusu kile kinachohitajika. Sababu ya kujitolea huku ni kwamba njia ya mwanafunzi si rahisi. Inahusisha kubeba msalaba, ambayo ni juhudi ya kila siku.

Chukua msalaba wako na unifuata. Wanafunzi, waliposikia maneno hayo, walielewa. Na kama wangemwona mtu akibeba boriti ya msalaba wake, walijua anakoelekea.

Angesulubiwa ili afe kifo kibaya. Kwa hivyo, Yesu, anamaanisha sote tunapaswa kutafuta imani? Hapana, ni wazo hili la kujitolea kabisa. Anamaanisha tunapaswa, kama ilivyo, kutoa maisha yetu kwa ajili yake.

Tunapaswa kumweka yeye kwanza kwa njia ambayo tunakufa kwa nafsi zetu, kwamba tunahesabu maisha yetu kama yalivyo kwake. Na ndiyo, ikiwa ingehusisha kutoa maisha yetu, hiyo ingefaa, lakini kwa kawaida haifanyi hivyo. Tunatoa maisha yetu katika kifo, lakini inahusisha kutoa maisha yetu kwa kujitolea kwake yeye aliyetupenda na kujitoa kwa ajili yetu.

Kichwa kingine kidogo ni: Kujitolea kwa Waliopotea. Jumuiya ina utume kwa waliopotea. Matendo ya Mitume yanaelezea mafanikio ya awali ya utume huu, lakini injili ya Luka inaelezea wito huo.

Luka 24, jinsi lilivyokuwa muhimu katika somo hili. Luka 24:47. Hili ndilo Yesu analoacha likisikika masikioni mwa wale wanaosoma na kusikia injili ya Luka.

Alifungua akili za wanafunzi ili waelewe maandiko. Na haya ndiyo yaliyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu. Luka 24:46, na kisha mstari wa 47, na kwamba toba na msamaha wa dhambi utahubiriwa kwa jina lake kwa mataifa yote, kuanzia Yerusalemu.

Ninyi ni mashahidi wa mambo haya na tazama, ninawapelekea ahadi ya baba yangu, lakini kaeni mjini mpaka mtakapovikwa nguvu kutoka juu. Watu wapya wa Mungu wanashiriki ahadi kwa waliopotea. Wanaishiriki na Bwana wa mavuno mwenyewe.

Injili inaelezea wito kama tulivyoona katika Luka 24 hivi sasa. Pia, inaelezea msisitizo, injili ya Luka. Luka 5:31, 32.

Luka 19:10. Mwana wa Adamu amekuja kutafuta na kuokoa kile kilichopotea, ikiwa ni pamoja na watoza ushuru kama Zakayo. Zakayo.

Injili ya Luka pia inashiriki sio tu wito wa kwenda kwa waliopotea, sio tu msisitizo juu ya wokovu, lakini pia mwelekeo wa utume kwa watoza ushuru na wenye dhambi. Luka 15 ina mifano mitatu: kondoo aliyepotea, sarafu iliyopotea, na mwana aliyepotea. Hii inaonyesha, kwa kweli, mwelekeo wa utume.

Kondoo mmoja kati ya mia moja alikuwa muhimu sana kwa Mungu. Kwa hivyo, mchungaji anaacha 99 na kwenda kumrejesha mmoja. Sarafu moja kati ya 10 ilikuwa muhimu kwa mwanamke aliyefagia sakafu yake hadi alipoipata.

Mwana mmoja kati ya wawili, angalia kupungua kwa idadi. Kondoo mmoja kati ya mia moja, sarafu moja kati ya 10, mwana mmoja kati ya wawili. Inasisitiza kupungua kwa idadi, ikisisitiza umuhimu.

Mwana, mwana mmoja , ni muhimu sana kwa Mungu. Ndiyo maana kuna furaha mbinguni kwa kupatikana kwa vitu vilivyopotea au watu waliopotea. Kanisa si mwili unaoongozwa ndani bali ni kundi linalowafikia watu kwa nje.

Mada ya ushuhuda na ushuhuda katika matendo pia inasisitiza jambo hili. Kichwa kidogo kingine ni upendo kwa Mungu na kwa jirani. Kujitoa kwa Mungu hujidhihirisha katika sala ya kutegemeana, Luka 11:1 hadi 13.

Kujitoa kwa Yesu kunaonyeshwa kuwa chaguo sahihi la Mariamu kukaa miguuni pa Yesu, akijifunza mafundisho na uwepo wake, Luka 10:38 hadi 42. Martha alikuwa akishughulika na kuhudumia bila kufanya kosa lolote. Ilikuwa ni suala la vipaumbele.

Upendo kwa Yesu ndio unaotangulia. Kumjali jirani yako pia ni usemi wa kujitolea huko. Na hilo, bila shaka, ni mfano wa Msamaria Mwema, Luka 10:25 hadi 37.

Yesu anasema mwishoni mwa mfano kwamba ni yupi kati ya hawa watatu, kuhani, Mlawi, na Msamaria ni wale watatu, unafikiri ni yupi kati ya hawa watatu alikuwa jirani wa yule mtu aliyeangukia kati ya wanyang'anyi? Yesu anamwambia mwanasheria, naye anajibu, yule aliyemwonyesha rehema. Yesu akamwambia, Nenda ukafanye vivyo hivyo. Sio bahati mbaya kwamba Msamaria ndiye shujaa wa mfano na kwamba kuhani na Mlawi walikuwa wapinzani wa mashujaa.

Walikuwa na hadhi ya juu zaidi na nguvu kubwa zaidi katika jamii yao. Wasamaria wema walidharauliwa na Wayahudi, lakini Msamaria huyu alimpenda jirani yake, alitoa mali zake mwenyewe kumtunza jirani yake, alijitoa kabisa ili kumsaidia, na hata alitoa pesa kulipia utunzaji wake, chumba, na chakula huku Msamaria akiendelea na safari yake. Hilo lilionyesha kuwa jirani, kuonyesha upendo mkubwa kwa jirani.

Hilo lilionyesha kuwa jirani kwa wale walio na uhitaji. Kwa kweli, wito wa kuwa jirani kwa kila mtu ndio unaosisitizwa. Utunzaji na huruma kama hizo hazijui mipaka ya rangi, jinsia, au tabaka, kama huduma ya Yesu mwenyewe ilivyoonyesha.

Kama tutakavyoona tutakapofikia mtazamo wa kijamii wa Joel Green kuhusu injili ya Luka, mafundisho kama hayo yalikuwa kinyume cha utamaduni, hata yalikuwa na msimamo mkali. Na ni ushahidi wa neema ya Mungu inayovunja utamaduni; bila kusema kwamba Mungu hakuonyesha neema yoyote hapo awali, bali katika utamaduni wa Kigiriki na Kirumi ambao haukuwa na neema tu bali pia haukuwa na kategoria ya neema, haukuwa na uelewa wa wazo la kutoa, haukutarajia malipo yoyote. Hilo lilikuwa jambo geni kabisa kwa mtandao mkuu, kwa kweli, wa mahusiano ya mlinzi na mteja yaliyoenea.

Maombi. Maombi huzingatiwa kwa kuhimiza na mfano. Luka 11:1-13.

Luka 18 :1-8 na 9-14. Luka 22:40. Yesu hakufundisha tu sala ya mfano na kuwahimiza wanafunzi wake kusali, lakini alipofika Gethsemane, anasema katika Luka 22:40, ombeni kwamba msiingie majaribuni.

Akajitenga nao kama umbali wa kutupa jiwe, akapiga magoti, akaomba, Baba, ukitaka, uniondolee kikombe hiki. Ni kikombe cha ghadhabu ya Mungu, kikombe cha mateso, na ghadhabu ya Mungu. Hata hivyo, si mapenzi yangu bali yako yatimizwe.

Yesu aliishi kulingana na alichofundisha. Maombi hayadai. Yanaomba. Kwa unyenyekevu akitegemea rehema na mapenzi ya Mungu, yanatazamia kurudi kwa Kristo na utimilifu wa Bwana Yesu.

Inapumzika, sala inapumzika katika utunzaji wa Mungu na utoaji wa mahitaji ya msingi. Pia inatambua kwamba katika kutafuta msamaha, mtu anapaswa kuwa tayari kuusamehe pia. Kichwa kingine, uvumilivu na mateso, kichwa kidogo kingine chini ya watu wapya wa Mungu.

Na maandiko mengi yanayohusu uvumilivu tayari tumeyataja. Luka 8:13-15, 9:23, 18:8, 21:19. Luka 8:13-15, 9:23, 18:8, na 21:19.

Kanisa katika Matendo ya Mitume mara nyingi huonyesha mfano wa uvumilivu huo. Matendo ya Mitume 4:23-31. Mtazamo huu wa wanafunzi unahusiana na uvumilivu na matarajio.

Kichwa kingine kidogo, ni “Kukeshwa, Uvumilivu, Ujasiri. Wanafunzi wanapaswa kumcha Mungu, si watu.” Luka 12:1-12.

Wanatambua kwamba Bwana atarudi na kwamba wanawajibika kwake. Luka 12:35-48, 19:11-27, 18:8. Luka 12:35-48, 19:11-27, na 18:8.

Wanashikamana na neno, na huzaa matunda. Luka 8:15. Hapa ndipo eskatolojia inapoathiri katika Luka.

Yesu anawakilisha wakati uliopo na ujao. Ahadi ambazo hazijatimizwa zitatimia. Luka 17:22-37, Luka 21:5-38.

17:22-37, 21:5-38. Hukumu ya Yerusalemu iliyokuja mwaka wa 70 BK inaonekana kama dhamana na picha ya hukumu ya mwisho. Luka anatabiri vyote viwili na uharibifu wa Yerusalemu na hekalu lake ni mtangulizi.

Ni ishara ya uharibifu wa mwisho wa uovu na hukumu ya mwisho ya Mungu juu ya wenye dhambi. Kurudi kwa Yesu kutakuwa kipindi cha kutisha ambapo wanadamu wasioamini watahukumiwa vikali, na waumini watateseka mikononi mwa wale wasioamini. Luka anasisitiza kwamba ukweli wa kurudi na uwajibikaji unaoambatana

nako unahitaji kwamba wanafunzi wawe waaminifu na kwamba watu wote waitikie habari njema.

Katika Matendo ya Mitume, Luka atabainisha kwamba Yesu, kwa nukuu, ndiye mwamuzi wa walio hai na wafu. Matendo ya Mitume 10:42 . Matendo ya Mitume 17:31.

Sio tu kwamba baba ndiye mwamuzi, bali pia mwana ndiye mwamuzi. Petro anashuhudia katika Matendo 10:42, Mungu alituamuru tuwahubiri watu na kushuhudia kwamba yeye ndiye aliyewekwa na Mungu kuwa mwamuzi wa walio hai na wafu. Manabii wote wanamshuhudia kwamba kila mtu amwaminiye hupokea msamaha wa dhambi kwa jina lake.

Matendo 17:31. Mungu ameweka siku ambayo atahukumu ulimwengu. Huyu ni Paulo akizungumza.

Atauhukumu ulimwengu kwa haki kwa mtu aliyemteua, na kwa hili, amewapa wote uhakikisho kwa kumfufua kutoka kwa wafu. Ni wazo la kinabii la utimilifu sasa kwa dhati, kama dhamana ya utimilifu wa wakati ujao mbele ya Mungu. Kama Mungu anavyoonyesha, anaweza kufanya kazi sasa katika matokeo ambayo yanaweza kuonekana kama dhamana ya kuweza kwake kutimiza ahadi zake katika wakati ujao, ambazo sasa haziwezi kuonekana.

Luka katika hotuba ya siku za mwisho katika sura ya 21 anaweka wazi kwamba kuna wakati kabla ya kurudi. Luka 21:5 hadi 20. Wakati wa kurudi haujulikani lakini utakuja haraka utakapofika.

Luka 21. Sijasoma haya bado. Marko ana hotuba ya mwisho wa dunia kuelekea mwisho wa injili yake.

Mathayo katika sura ya 24 na 25. Katika Luka, hutokea katika sura ya 21. Kuanzia na 21:5. Na baadhi walipokuwa wakizungumzia hekalu, jinsi lilivyopambwa kwa mawe ya fahari na sadaka, Yesu alisema, kuhusu mambo haya mnayoyaona, siku zitakuja ambapo halitasalia hapa jiwe juu ya jiwe ambalo halitabomolewa.

Wakamwuliza, Mwalimu, mambo haya yatakuwa lini? Na ishara gani itakayoonyesha wakati mambo haya yatakapokuwa karibu? Akasema, Angalieni msidanganyike. Kwa maana wengi watakuja kwa jina langu, wakisema, Mimi ndiye; na wakati umekaribia; msiwafuate.

Na mtakaposikia habari za vita na machafuko, msiogope; maana haya lazima yatokee kwanza, lakini mwisho hautakuja mara moja. Ndipo akawaambia, Mataifa yataondoka kupigana na taifa, taifa litaondoka kupigana na taifa, na ufalme kupigana na ufalme.

Kutakuwa na matetemeko makubwa ya ardhi na njaa na tauni mahali popote, na kutakuwa na hofu na ishara kubwa kutoka mbinguni. Lakini kabla ya hayo yote, watawakamata na kuwatesa, wakiwapeleka katika masinagogi na magerezani, nanyi mtapelekwa mbele ya wafalme na magavana kwa ajili ya jina langu. Hii itakuwa fursa yenu ya kutoa ushahidi.

Kwa hiyo, azimieni mioyoni mwenu kwamba msifikirie kabla ya kujibu, wala msifikirie kabla ya kujibu. Kwa maana mimi nitawapa kinywa na hekima, ambayo hakuna adui yenu atakayeweza kuipinga wala kuipinga; mtatolewa hata na wazazi wenu, na ndugu, na jamaa, na marafiki.

Na baadhi yenu mtauawa. Mtachukiwa na wote kwa ajili ya jina langu, lakini hakuna hata unywele mmoja kichwani mwenu utakaopotea. Kwa uvumilivu wenu, mtapata uhai wenu.

Lakini mtakapoona Yerusalemu imezungukwa na majeshi, basi jueni ya kwamba uharibifu wake umekaribia. Ndipo walioko Yudea wakimbilie milimani, na walio ndani ya mji waondoke, na walioko mashambani wasiingie humo. Kwa maana hizi ndizo siku za kisasi, ili yatimie yaliyoandikwa.

Ole wao wanawake wenye mimba na wale wanaonyonyesha siku hizo, kwa maana kutakuwa na dhiki kubwa duniani na ghadhabu dhidi ya watu hawa. Wataanguka kwa ukali wa upanga na kupelekwa mateka katika mataifa yote, na Yerusalemu itakanyagwa na Mataifa hadi nyakati za Mataifa zitakapotimia.

Hapa, Yesu anatabiri uharibifu wa Yerusalemu.

Na kutakuwa na ishara katika jua na mwezi na nyota na duniani, dhiki ya mataifa na fadhaa kwa sababu ya mngurumo wa bahari na mawimbi. Watu watazimia kwa hofu na kwa kutarajia mambo yatakayokuja duniani. Kwa maana nguvu za mbinguni zitatikisika, nao watamwona Mwana wa Adamu akija katika wingu pamoja na nguvu na utukufu mwingi.

Sasa, mambo haya yatakapoanza kutokea, inueni na kuinua vichwa vyenu kwa sababu ukombozi wenu unakaribia. Kisha akawaambia mfano: "Tazama mtini na miti yote. Mara tu inapochipua majani, mnaona wenyewe, na mnajua kwamba wakati wa kiangazi tayari umekaribia."

Vivyo hivyo, mtakapoona mambo haya yakitokea, tambueni ya kwamba ufalme wa Mungu umekaribia. Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hata yote yatakapotokea; mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.

Lakini jihadharini, mioyo yenu isije ikalemewa na ulafi, na ulevi, na masumbufu ya maisha haya, yakawajieni ghafla kama mtego; kwa maana yatawajilia wote wakaa juu ya uso wa dunia nzima.

Lakini kesheni kila wakati, mkiomba ili mpate nguvu za kuepuka mambo haya yote yatakayotokea, na kusimama mbele ya Mwana wa Adamu. Na kila siku alikuwa akifundisha hekaluni, lakini usiku alitoka na kulala katika mlima uitwao Mizeituni. Na asubuhi na mapema, watu wote wakamwendea hekaluni ili kumsikiliza.

Hotuba hiyo ya kiekatoliki katika Luka 21 inajulikana sana. Tatizo zaidi ni jinsi Luka anavyotarajia kurudi kwake haraka. Baadhi ya vipimo vinaonyesha kiwango cha juu cha uharaka.

Luka 18:8, Luka 21:32, ambayo tumesoma hivi punde. Mtakapoona mambo haya yakitendeka, mnajua kwamba ufalme wa Mungu umekaribia . Lakini maandiko kama hayo yanaweza kusomwa ili kupendekeza kwamba kurudi kunafuata kwenye kalenda ya Mungu, Luka 18:8, Matendo 3:18-21, au kwamba kurudi, kutakapokuja, kutakuja haraka na kutatuliwa haraka.

Luka 17:24-37, Luka 21:25-36. Msimamo wa Luka unaonyesha kutokuwa na uhakika kuhusu wakati wa kurudi na bado uwezekano wa kuja kwake wakati wowote. Ninamwona Bock kuwa mwenye busara. Tuna misemo inayokuja hivi karibuni.

Tuna aina tatu za misemo katika Injili kuhusu wakati wa kurudi kwa Yesu. Misemo iliyo karibu inatuambia tuwe tayari, kwamba inaweza kutokea wakati wowote.

Misemo ya muda inatuambia mambo fulani lazima yatokee kabla ya Yesu kurudi tena.

Na muhimu zaidi ni misemo yetu ya ujinga, ambayo inatuambia hatujui siku wala saa. Kwa hivyo, vifungu vya ukaribu vimeundwa ili kuwaweka watu wa Mungu macho. Vifungu vya muda, vinavyotuambia mambo fulani lazima yatokee kabla hajarudi, vinatuambia tusipande milimani tukiwa tumevaa mavazi meupe na kuacha maisha na utamaduni.

Hapana, tunapanga, tunafanya kazi, na tunamtarajia Bwana arudi. Lakini zaidi ya yote, vifungu vya ujinga vinatuzuia kuweka tarehe za kipumbavu kuhusu mambo ambayo hatuyajui kweli. Historia ya kusikitisha na rekodi ya watu wanaofanya mambo ambayo yameenea katika historia ya kanisa tangu miaka ya 1800, wakati watu walikuwa tayari wakifanya upuuzi huo.

Luka anabainisha kipekee ukweli wa eskatolojia ya kibinafsi inayotofautishwa na eskatolojia ya ushirika. Huo ni ufahamu wa kuwa katika uwepo wa Yesu baada ya

kifo. Katika maandishi mawili ya kipekee, Luka anaeleza kifo kama mpito wa kuingia peponi.

Luka 23:42 na 43. Kwa mwizi aliyetubu anayekufa, Yesu anasema, kweli nakuambia, leo utakuwa pamoja nami peponi. Majaribio ya kuhamisha koma na kuifanya hii kuwa kauli isiyoeleweka kuhusu wakati ujao, kweli nakuambia leo wakati fulani usiojulikana katika wakati ujao, utakuwa pamoja nami peponi, haifanyi kazi.

Kama Howard Marshall anavyoonyesha katika ufafanuzi wake wa kitaaluma kuhusu injili ya Luka, labda katika mfululizo wa ufafanuzi wa Agano Jipya la Kigiriki la Kimataifa. Ninaamini hiyo ni kweli. Na kifungu kingine ni kukubaliwa kwa shahidi mwaminifu na Mwana wa Adamu, Matendo 7:55 na 56.

Shahidi mwaminifu, bila shaka, ni shemasi Stefano. Wasikilizaji wamekasirika, kama vile Waisraeli wa kale walivyokasirika kwa manabii. Fikiria jibu la Yeremia kwa watu. Na Matendo 7:54, walimsagia meno yao.

Lakini alimfuata Roho Mtakatifu, Matendo 7:55, akatazama mbinguni, akamwona Mwana wa utukufu wa Mungu, na Yesu amesimama mkono wa kuume wa Mungu. Akasema, Tazama, naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa Adamu amesimama mkono wa kuume wa Mungu. Wakapiga kelele kwa sauti kuu, wakampiga kwa mawe hata akafa.

Bach, miongoni mwa wengine, anaona Yesu akisimama ili kumkaribisha kwa mikono miwili, ili kumkaribisha shahidi wake mbele yake. Kwa hivyo, Luka anaelezea kifo kama mpito wa kuingia paradiso. Mwizi aliyetubu msalabani, Luka 22:42, 43.

Au kama vile kukubalika kwa shahidi mwaminifu na Mwana wa Adamu, Matendo 7:55, 56, kukubalika kunakoonyeshwa ndiyo tafsiri. Na ningekubaliana na Mwana wa Adamu, kwa picha ya Stefano ya Mwana wa Adamu, Yesu akiwa amesimama kumkaribisha. Hivyo, suala la kipindi cha mpito cha sasa bila utimilifu linapunguzwa kwa kiasi fulani na uwepo wa uhalisia wa kati kwa wale wanaokufa kabla ya kurudi kwake.

Ninapaswa kutaja kwamba Joel Green, ambaye kazi yake ninaithamini sana na ambaye nimejifunza mengi kutoka kwake, ni miongoni mwa wale wanaoongoza juhudi za leo za kukataa ukweli wa hali ya kati. Ninamheshimu kaka yangu na ninamthamini, lakini ninasimama na kanisa la kihistoria na imani na maungamo yake na kuthibitisha, pamoja na Darrell Bock, na si vifungu hivyo viwili tu, bali pia vifungu vya Paulo, katika Wafilipi 1, 2 Wakorintho 5 vinanijia akilini, ukweli wa hali ya kati ya milele, pamoja na ile ya milele. Katika haya yote, wakati ujao husaidia kutoa mtazamo kwa wakati uliopo, hasa mtazamo kuhusu utayari wa kuteseka.

Ninakaribisha maneno ya Bach. Kama hivi ndivyo mwanaharakati anayeendelea anavyofanya kuhusu eskatolojia, eleza. Inajenga sana.

Hakika ana pua, mkono, na moyo wake katika Biblia, ambapo ndipo panafaa. Mambo hayo yanafaa. "Furaha na sifa" ni kichwa kingine.

Maelezo ya furaha yanasikika katika Injili yote ya Luka. Yanahusiana na mpango wa Mungu, Luka 1:14. Malaika Gabrieli anamwambia Yohana Mbatizaji, Baba Zakaria, lakini utakuwa na furaha na shangwe, na wengi watafurahi kwa kuzaliwa kwake.

Huo ndio kuzaliwa kwa Yohana Mbatizaji. Ilimchukua Zakaria muda kidogo kuamini, lakini kulikuwa na furaha kweli. Na kutoweza kwake kuzungumza kulivunjika kwa maneno ya kushangaza aliposema jina lake ni Yohana, akimaanisha mtoto, jambo ambalo lilikuwa la kushangaza kwa sababu lilikuwa jina jipya katika familia hiyo.

Ni jina ambalo Mungu alimwambia alipe. Luka 2:10 pia inazungumzia furaha kuhusu wakati huu, kuzaliwa kwa Yesu. Malaika akawaambia wachungaji, Msiogope, kwa maana tazama, ninawaleta habari njema ya furaha kuu itakayokuwa kwa watu wote.

Huenda walielewa maneno hayo kwa Wayahudi wote. Je, Mungu alikuwa na mawazo makubwa zaidi? Hata kama ningeshuhudia kwa Mataifa, nisingeshangaa, kwa maana leo hii amezaliwa Mwokozi katika mji wa Daudi, ambaye ni Kristo Bwana. Furaha katika Luka pia ni kwamba, injili ya Luka pia imeunganishwa na neno.

8:13. Wale walio juu ya mwamba, huu ni mfano wa udongo, ni wale wanaosikia, wanaposikia neno, hulipokea kwa furaha. Sasa jambo hili linapoendelea, mwisho wao si mzuri.

Wanaipokea kwa furaha, lakini wao si wanafunzi wa kweli. Na inaonekana wazi katika mapokezi haya manne ya neno. Ni ya nne pekee inayoonyesha imani ya kweli kwa sababu ni moja tu inayo matunda yanayobaki.

Lakini hata hivyo, neno hilo linahusishwa na furaha katika Luka 8:13. Furaha inahusishwa na utume katika Luka 10:17. Wale 72 walirudi kwa furaha, wakisema, Bwana, hata pepo wanatutii kwa jina lako.

Lazima hilo lilikuwa jambo fulani. Walijishangaa wenyewe. Hapana, Yesu aliwashangaza.

Hawakuwa na nguvu kuliko mapepo au werevu kuliko wao, kwa vyovyote vile. Lakini mwana wa Mungu alikuwa vyote viwili. Inanishangaza tu.

Na aliwapa furaha katika mamlaka yao juu ya mapepo kwa jina lake ndio ufunguo. Kuna furaha katika mwitikio wa mbinguni kwa kupata vitu na watu waliopotea. Kondoo Waliopotea, Luka 15:7. Afadhali niangalie na nisiamini kumbukumbu yangu.

Hiyo ni sahihi. Sarafu iliyopotea, 15:10. Haitaji furaha mbinguni katika mfano wa mwana mpotevu wa mwana mpotevu.

Hakika inadokezwa na sehemu ya sherehe inayoendelea. Lakini furaha nyingi katika injili ya Luka. Pia kuna furaha katika ufufuo na kupaa kwa Yesu .

Luka 24. Bach ametaja hilo mara ngapi? Katika mstari wa 41, Yesu anawaonyesha wanafunzi Kristo aliyefufuka akitokea na kuwaonyesha mikono na miguu yake ikiwa na unyanyapaa. Na ingawa bado hawakuamini, napenda uaminifu, uaminifu, na uadilifu wa Maandiko Matakatifu, uwazi wake, huku bado hawakuamini kwa furaha.

Na tunashangaa, akawaambia, mna chakula chochote? Akala samaki ili kuwaonyesha kwamba hakuwa mnyama wa roho, bali kwamba alikuwa mwana wa Mungu aliyefufuka. Tumaini la injili huchochea furaha ya msingi na sifa kwa Mungu. Vizuizi vya ufuasi ni kichwa cha mwisho chini ya watu wapya wa Mungu.

Jukumu la pesa ni mada inayojadiliwa sana katika Luka. Maonyo na mifano hasi imejaa. Pesa ni zawadi kutoka kwa Mungu, lakini ni hatari.

Luka 8:14, Luka 12:13 hadi 21. Luka 16:1 hadi 15. Na mistari ya 19 hadi 31. Luka 18:18 hadi 25. Lakini mifano chanya pia ipo katika injili ya tatu. Luka 8:1 hadi 3. Luka 19:1 hadi 10. Zakayo. Luka 21:1 hadi 4. Matendo 4:36 na 37. Kinachojadiliwa zaidi ni kama Luka analaani utajiri.

Mfano wa Zakayo, ambaye kwa ukarimu alilipa matumizi mabaya ya fedha zake, lakini hakujinyima kila kitu, unaonyesha kuwa suala si kile mtu anacho, bali ni nini kinachofanywa na kile alichu nacho. Inasemekana wanafunzi walimwachia Yesu vyote. Luka 18:28 hadi 30.

Hoja inayozidi rasilimali na kuacha familia pia. Lakini baadaye katika injili, wanaonyesha kushindwa wakati shinikizo la kukamatwa kwa Yesu linaleta ukanusho. Suala la rasilimali, kama ilivyo kwa familia na watu wanaoogopa, si ukamilifu wa jibu la mtu au kufuata halisi hadi sarafu ya mwisho ya mtu, bali ni mwelekeo wa msingi.

Kutambua kwamba maisha yote ya mtu ni ya Mungu na yanatoka mkononi mwake. Tajiri hakuzingatia hata ombi la Yesu la kuuza yote, huku wanafunzi na Zakayo wakiwa wameingia katika mchakato huo. Kwa ufupi, Luka anaonya kwamba vikwazo vya uanafunzi havijumuishi tu rasilimali, bali pia kuwaogopa watu.

Luka 12:1 hadi 12. Na kuhangaika kuhusu shughuli za maisha. Luka 8:14.

Kwa kumaliza, utangulizi muhimu wa Bock kuhusu mawazo ya Luka. Muhtasari. Injili ya Luka ni ya kichungaji, ya kitheolojia, na ya kihistoria.

Ukweli wa mpango wa Mungu huathiri jinsi watu wanavyojiona na jamii wanayoishi. Vizuizi vya zamani vya rangi huondolewa. Matumaini mapya yanaongezeka.

Hakuna shaka kwamba ujumbe wa Yesu ni wa matumaini na mabadiliko. Mtu yeyote, Myahudi au Mmataifa, anaweza kukubaliwa. Katikati ni Yesu, Masihi Bwana aliyeahidiwa, anayeketi mkono wa kuume wa Mungu, akitekeleza mamlaka kutoka juu.

Atarudi siku moja, na wote watawajibika kwake. Maisha yake, huduma yake, ufufuo wake, na kupaa kwake mbinguni vinaonyesha kwamba ana uwezo wa kuaminiwa. Anaweza kukamilisha ahadi za Mungu, kama vile alivyozizindua.

Wakati huo huo, kuwa mwanafunzi si rahisi, lakini kumejaa baraka nyingi zinazopita kitu kingine chochote ambacho maisha haya yanaweza kutoa. Huu ndio uhakikisho kuhusu wokovu ambao Luka anampa Theofilo na wengine kama yeye. Katika hotuba yetu inayofuata, tutaangalia baadhi ya mawazo muhimu na yenye kufundisha ya Joel Greene kuhusu injili ya Luka.

Huyu ni Dkt. Robert A. Peterson katika mafundisho yake kuhusu Theolojia ya Luka-Matendo. Huu ni kipindi cha 6, Theolojia ya Darrell Bock, Jumuiya Mpya.